

نگاهی به تجربه ناکام
«کنگره خارطوم»؛ چرا راه
جریانات جهادی از یکدیگر
جدا شد؟

۶

بیت المقدس

سیدبیر روزنامه الثورة سوریه:
سیاست‌های آمریکاییه
جهان اسلام با تغییر رئیس
جمهور عوض نمی‌شود

۲

شمیمه هفتگی جهان اسلام روزنامه قدس ◀ شماره ۷ ▶ دوشنبه ۱۸ بهمن ۱۳۹۵ ▶ ۸ جمادی الثانی ۱۴۳۸ ▶ ۶ فوریه ۲۰۱۷

۴ رئیس دفتر مجلس اعلی اسلامی عراق
در ایران در گفت و گوی تفصیلی با بیت المقدس:

انقلاب اسلامی ایران روحیه استقلال طلبی و مقاومت را در ملل مسلمان بوجود آورد

مذاکرات سوریه به ۲ اسفند موکول شد

«استفان دی میستورا» نماینده سازمان ملل در امور سوریه اعلام کرد: مذاکرات صلح سوریه به جای ۲۰ بهمن، روز ۲۰ فوریه (۲ اسفند) برگزار می‌شود. او هدف از این تعویق را تقویت آتش‌بس در سوریه و دادن فرصت به معارضین برای ایجاد گروهی یکپارچه برای شرکت در مذاکرات عنوان کرد. نماینده سازمان ملل در امور سوریه گفت: هیات معارضین باید تا حد امکان فراگیر باشد و هم گروه‌های سیاسی و هم گروه‌های مسلح را در بر بگیرد. دی‌میستورا گفت: ایران، روسیه و ترکیه به عنوان کشورهای که عوامل خود را در سوریه دارند و اگر بخواهند آنجا نفوذ دارند، ضامن‌های آتش‌بس خواهند بود. از سوی دیگر امروز (دوشنبه ۱۸ بهمن) معاونان وزرای خارجه ایران، روسیه و ترکیه بار دیگر دور آستانه در هم جمع می‌شوند تا روند آتش‌بس در سوریه را بررسی کنند.

سر دبیر روزنامه الثورة سوریه در گفت و گو با بیت المقدس:

سیاست‌های آمریکا علیه جهان اسلام با تغییر رئیس جمهور عوض نمی‌شود

کند یک لحظه هم در انجام این کار تردید نخواهد کرد.

رابطه آمریکا با جهان اسلام در دوره باراک اوباما را چطور ارزیابی می‌کنید؟ آیا رئیس جمهور جدید آمریکا این روابط را پر تنش تر خواهد کرد؟

به نظر می‌رسد روابط آمریکا در دوره جدید با بسیاری از کشورهای پر تنش خواهد بود و این منحصر به جهان اسلام و عرب نخواهد بود چرا که ترامپ خود اصرار بر تنش‌زایی دارد، مثلاً رویکردش نسبت به همسایه‌اش، مکزیک را ملاحظه کنید. از سوی دیگر ترامپ به صراحت گفته که نگاهش به برخی کشورهای مخصوصاً کشورهای حاشیه خلیج فارس به عنوان یک گاو شیرده است که باید از آنها نهایت استفاده را برد و وقتی تاریخ مصرفشان تمام شد باید رهاشان کرد.

دولت اوباما هم فقط در سخنرانی‌های زیبا مدعی دوستی با جهان اسلام و مسلمانان شد اما مثل عقرب تا جایی که توانست به بدنه جهان اسلام نیش زد. مخصوصاً همین اواخر که امریکایک‌پا ظاهر از دخالت مستقیم نظامی در منطقه خودداری کرد

و شهروندان کشورهای حوزه خلیج فارس را که سرمایه‌گذاری‌های کلانی در ایالات متحده کرده اند، مشمول فرمان اجرایی خود ندانسته تا این سرمایه‌ها را فراری ندهد، این موضوع به خوبی ظاهر فریبی دولت جدید آمریکا را بیش از پیش آشکار می‌کند.

موضوع دیگری تجربه‌ی سیاسی ترامپ است تا جایی که اخیراً رئیس جمهور ایران آقای حسن روحانی به درستی اشاره داشتند که ترامپ باید اول اصول سیاست‌ورزی را بیاموزد تا سیاستمدار شود، این نکته ظریفی است چرا که تمام تجربه ترامپ بر می‌گردد به سابقه فعالیت‌های اقتصادی‌اش و برای همین هم فکر می‌کند آمریکا یک شرکت است و نه یک کشور.

فکر می‌کنید سیاست دولت جدید امریکادر قبال سوریه تفاوتی با سیاست‌های دولت قبلی خواهد داشت؟ آیا دولت ترامپ واقعا قصد مبارزه جدی با تروریسم را دارد؟

با اطلاعاتی که در حال حاضر داریم و بر اساس صحبت‌های ترامپ نمی‌شود سیاست‌های آتی آمریکا را دقیقاً پیش‌بینی کرد، چرا که ترامپ دم از مبارزه با تروریسم می‌زند اما از سوی دیگر خودش و برخی از اطرافیان‌ش به موضوعاتی اشاره می‌کنند که به نفع جریان‌های تروریستی است. مثلاً وقتی می‌گویند باید در سوریه مناطق امن ایجاد شود نمی‌فهمند این تصمیم چه ابعاد و پیامدهای خطرناکی می‌تواند داشته باشد. البته این صحبت‌ها هنوز در حد حرف است و نیاز به اجرایی شدن دارد که تاکنون اجرایی هم نشده لذا ما برای تشخیص سیاست‌های اصلی دولت جدید امریکادر مقابله با

اگر چه برخی بر اساس شعارهای تبلیغاتی دونالد ترامپ به قدرت رسیدن وی در کاخ سفید را به معنای ایجاد تغییرات در سیاست‌های بین‌المللی آمریکای دانند اما به نظر نمی‌رسد این تغییرات جدی بوده و نیز سمت و سوی مثبتی داشته باشد. از دیوار کشی در مرزهای آمریکا و مکزیک تا ممنوعیت ورود اتباع هفت کشور مسلمان نشان از یک رابطه پر تنش و ناهموار بین ایالات متحده و بسیاری از کشورهای، مخصوصاً جهان اسلام را می‌دهد. نکته مهمتر آنکه عملاً سیاست‌های استعمارگرانه امریکادر چند دهه اخیر همواره رویه تشدید بوده و با رفت و آمد دم‌وکراتها و جمهوری خواهان تفاوتی نکرده است. برای بررسی ابعاد این موضوع به گفتگو با «علی قاسم» تحلیلگر برجسته سیاسی و سر دبیر «روزنامه الثورة سوریه» نشستیم. روزنامه ۵۴ ساله الثورة، از گان رسمی حزب بعث سوریه و از معتبرترین نشریات منطقه است.

اهداف تصمیم رئیس جمهور جدید آمریکا، دونالد ترامپ مبنی بر جلوگیری از ورود اتباع هفت کشور مسلمان را چه می‌دانید؟

اولاً به نظر می‌رسد رئیس جمهور آمریکا قصد دارد همه معادلات را به هم بریزد و یکی از ابزارهایش برای رسیدن به این هدف همین تصمیم نژادپرستانه برای گزینش کسانی است که وارد آمریکا می‌شوند زیرا فرمان اجرایی با توجه جلوگیری از ورود تروریست‌ها و افرادی هاسا در شده در حالیکه اگر هدف واقعی آن مقابله با ورود

جوهره آمریکا یکی است و با تغییر و تعویض رئیس جمهور یا طبقه نخبگان چیزی عوض نمی‌شود. آمریکا بیش از هر چیز به دنبال تحقق زیاده طلبی‌هایش است و تروریسم هم یکی از ابزارهای این کشور برای رسیدن به منافعش است.

تندروها به آمریکا بود باید ورود شهروندان عربستان سعودی و سایر کشورهای عربی‌ای که در بسیاری از عملیات‌های تروریستی در داخل آمریکا و به ویژه در حوادث ۱۱ سپتامبر دست داشته‌اند، ممنوع اعلام می‌شد.

مسئله دیگری این است که چنین تصمیمی در ظاهر هدفش در اولویت قرار دادن منافع آمریکاست که شعار ترامپ در کمپین انتخاباتی بود، اما در واقع نشانه نوعی خود برتری است نسبت به کشورهای عربی و اسلامی است، از سوی دیگر می‌بینیم که بین کشورهای عربی هم تبعیض قائل شده

سخن نخست

انقلاب اسلامی و گفتمان اسلام سیاسی

محمد مهدی رحیمی

این روزها در حالی در آستانه سی و هشتمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران قرار دادیم که منطقه ما روزهای پرتلاطمی را می‌گذراند اما به اذعان همه کارشناسان و ناظران منطقه‌ای و بین‌المللی ایران جزیره آرامش در دریای متلاطم غرب آسیاست. پیروزی انقلاب اسلامی ایران به رهبری حضرت امام خمینی (ره) و شکلگیری یک سنگر مقاومت ایدئولوژیک در برابر نظام سلطه جهانی بیت‌تردید یکی از عمیق‌ترین و دامن‌دارترین تحولات سیاسی قرن بیستم بود. پس از وقوع این رخداد شگرف تلاش بسیار گسترده و سازمان‌یافته‌ای توسط قدرت‌های جهانی به‌الخاص ایالات متحده آمریکا برای مهار و نابودی آن آغاز گردید. زیرا انقلاب اسلامی فراتر از یک حرکت سیاسی، دربردارنده یک ایدئولوژی و جهان‌بینی بدیع، یک مدل حکومت‌داری ناشناخته اما توانمند و یک سبک‌زندگی نوین بود که به خاطر عدم‌امداری و سرسپردگی‌اش به ایدئولوژی‌های مسلط و نیز طرح آرمان‌های جذاب آزادی‌بخش می‌توانست برای ملت‌های جهان خصوصاً ملت مسلمان و ستمدیدگان بسیار مطلوب و قابل توجه باشد. همچنین انقلاب اسلامی به هیچ‌وجه خود را محصور در مرزهای جغرافیایی ایران نمی‌دانست بلکه داعیه جهانی داشت و عملاً به رویارویی با اردوگاه شرق و غرب برخاسته بود.

از سوی دیگر مساله صدور انقلاب و ظرفیت اشاعه آن به سایر کشورهای مطرح بود چرا که با پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، جریان مقاومت اسلامی در جهان اسلام پا گرفت و ملت‌ها از ورطه ناامیدی و انفعال خارج شدند. این الگوگیری ملت‌های آزادی‌خواه از نسخه اسلام سیاسی ایران، هم برای موجودیت رژیم‌های دیکتاتور مرتجع و سرسپرده شرق و غرب در و هم برای جایگاه هژمونی ابرقدرت‌ها تهدیدی جدی به شمار می‌آمد که لاجرم باید از سر راه برداشته می‌شد. لذا از همان ابتدا سیاست راهبردی مهار و سپس نابودی انقلاب اسلامی در دستور کار ابرقدرت‌ها قرار گرفت. دلایل هراس دنیای غرب از اندیشه اسلام سیاسی را میتوان به خوبی از رهگذر مقایسه این جریان فکری با سایر جریان‌ها حاضر در منطقه طی دهه‌های اخیر مانند ناسیونالیسم جمال عبدالناصر در مصر یا پان‌عربیسم حزب بعث در عراق در یابیم. هیچ‌کدام از این دو جریان مشهور علیرغم ژست‌های فریبنده‌شان نتوانستند توفیقات چندانی به دست آورند و خیلی زود بیآنکه در ژرفای اذهان ملت‌های منطقه رسوخ کرده باشند، در سرانجام افول قرار گرفتند بنابراین قدرت‌های استکباری برای مهار آنها با مشکل چندانی مواجه نگردیدند. ولی انقلاب ایران حدود چهار دهه در مقابل انبوه حربه‌های براندازنده تاب آورده و مسیر اعتلای خود را مقتدرانه پیموده است.

آنچه که ایالات متحده آمریکا و همپیمانان غربی‌اش را به هراس انداخته و آتش خصومت و کینه‌توزیشان را شعله‌ور می‌سازد، گفتمان اسلام سیاسی است که در نهضت امام خمینی (ره) تبلور یافته و ذاتاً مولد قدرت می‌باشد و پیروان خود را به مقاومت و جهاد علیه مستکبرین و نقض‌آفرینی فعال در عرصه سیاست فرامی‌خواند که امروز میتوان رویشهای آن را در فلسطین، لبنان، سوریه، عراق، یمن، بحرین، نیجریه و بسیاری نقاط دیگر مشاهده کرد. مقام معظم رهبری حضرت آیت‌الله خامنه‌ای در این رابطه میفرمایند: «آنچه آنها از آن می‌ترسند و باید هم بترسند، ایران هسته‌ای نیست؛ ایران اسلامی است. ایران اسلامی است که در ارکان قدرت استکباری زلزله انداخته است.»

در واقع هدفش این بود که نقش برخی کشورهای کوچک منطقه را بیش از اندازه بزرگ کند و به آنها اعتباری بیش از حجم واقعی‌شان ببخشد تا آنها خیال کنند می‌توانند همان نقش آمریکا را در منطقه ایفا کنند اما در واقع تبدیل به بازبچه آمریکا در منطقه شدند و جنگ‌های نیابتی به راه انداختند. دولت اوباما در سال‌های اخیر برای منطقه چیزی به جز ویرانی و کشتار مسلمانان به میراث نگذاشت اما دولت ترامپ هم به نظر نمی‌رسد در دشمنی با مسلمانان دست کمی از دولت قبلی داشته باشد.

تروریسم باید منتظر باشیم و ببینیم در هفته‌ها و ماه‌های آتی چه روندی را اتخاذ خواهند کرد. به نظر شخصی من جوهره آمریکا یکی است و با تغییر و تعویض رئیس جمهور یا طبقه نخبگان چیزی عوض نمی‌شود. آمریکا بیش از هر چیز به دنبال تحقق زیاده طلبی‌هایش است و تروریسم هم یکی از ابزارهای این کشور برای رسیدن به منافعش است. شاید ترامپ برخی رویکردهای موجود در دولت آمریکا نسبت به داعش و دیگر گروه‌های تروریستی را موقتاً تغییر دهد، اما وقتی احساس کند می‌تواند از این گروه‌ها بهره‌برداری

قبله اول

استشهادی در برابر جنایات‌های صهیونیست‌ها نقش باز دارندگی داشته و موجب می‌شود که اشغالگران به دلیل هراس از این عملیات‌ها، از شدت اقدامات تروریستی خود علیه مردم مظلوم فلسطین کاسته و یا حتی پیش از ارتکاب هرگونه جنایت علیه آنها، در تصمیماتی که ممکن است پیامدهای بسیار وخیمی به دنبال داشته باشد، پیش از پیش تأمل کنند.

سلسله عملیات‌های استشهادی فلسطینیان علیه نظامیان و شهرک‌نشینان غاصب صهیونیستی، بار روانی بسیار زیادی را بر آنها تحمیل کرده است. این استراتژی موفق، نبرد سنگ و سلاح را به نبرد اراده‌ها مبدل ساخته است؛ نبردی که فلسطینیان همواره از آن پیروز ماندند و صهیونیست‌ها، شکست خورده خارج شده‌اند. شهادت طلبان فلسطینی از این طریق، جان خود را در پاسداری از وطن‌شان و زنده نگاه داشتن مسأله فلسطین، به عنوان مهم‌ترین مسأله جهان اسلام، در طبق اخلاص گذاشته و می‌گذارند.

امروز که تل‌آویو تمام عزم خود را برای به فراموشی سپردن مسأله فلسطین جزم کرده و تلاش می‌کند تا جهان اسلام را به جای توجه به خطر صهیونیسم، به خطر تروریسم مشغول سازد، شهادت طلبان جان بر کف، با انجام عملیات‌های استشهادی صدای مظلومیت مردم بی‌دفاع فلسطین را به گوش جهانیان می‌رسانند. فلسطینیان فریاد آبی کسی قدس را یاری می‌رسانند، رابا انجام عملیات‌های استشهادی سر می‌دهند تا شاید اگر شیخ‌نشینان عرب مسلمان نما صدای آنها را نشنیدند، آزادگان عالم به یاری آنها بشتابند. در حال حاضر، حتی فتوای مفتی‌های وهابی وابسته به رژیم سعودی در حرام عنوان کردن عملیات‌های استشهادی علیه صهیونیست‌ها نیز موفق به ایجاد اخلاص در روندی که

رامین حسین آبیان

بیت المقدس از ۵۰۰ روز انتفاضه جدید در فلسطین گزارش می‌دهد:

عملیات‌های استشهادی در اراضی اشغالی؛ مهر تأییدی بر زنده بودن انتفاضه قدس

حتی فتوای مفتی‌های وهابی وابسته به رژیم سعودی در حرام عنوان کردن عملیات‌های استشهادی علیه صهیونیست‌ها نیز موفق به ایجاد اخلاص در روندی که فلسطینیان مدت‌هاست در پیش گرفته‌اند، نشده است. شهادت طلبان فلسطینی به خوبی می‌دانند که سعودی و صهیونیسم، دوروی یک سکه بوده و سال‌هاست که با یکدیگر هم پیاله هستند

صهیونیست‌ها برای متوقف ساختن روند انجام عملیات‌های استشهادی در اراضی اشغالی، فلسطینیان همچنان به این نوع عملیات به عنوان یک گزینه استراتژیک برای مقابله با اقدامات متجاوزانه رژیم اشغالگر قدس و زمین‌گیر کردن این رژیم غاصب می‌نگرند. طبیعی است، مردم مظلوم بوی گناهی که

فلسطینیان مدت‌هاست در پیش گرفته‌اند، نشده است. شهادت طلبان فلسطینی به خوبی می‌دانند که سعودی و صهیونیسم، دوروی یک سکه بوده و سال‌هاست که با یکدیگر هم پیاله هستند. از همین روی، هوشیاری گروه‌های مجاهد فلسطینی و حامیان آنها موجب شده تا توطئه‌هایی از این دست هیچ‌گاه کارگر نیفتند.

در هر صورت، تداوم عملیات‌های استشهادی در اراضی اشغالی حاکی از آن است که فلسطینیان همچنان گزینه «مقاومت» را تنها گزینه کارآمد و مؤثر برای رهایی از بند ستم صهیونیسم تلقی می‌کنند و تحت هیچ شرایطی حاضر نیستند با اشغالگران قدس سازش کرده و به زندگی در زیر یوغ ظلم و ستم آنها تن دهند.

از هیچ حمایتی برای ایستادن در برابر صهیونیست‌های تاندان مسلح برخوردار نیستند، با هدف احقاق حقوق پامال شده خود، آن‌هم در سایه سکوت سنگین قدرت‌هایی که به دروغ از نام تاشام شعارهای حقوق بشری سر می‌دهند، به پا خیزند و به انجام عملیات استشهادی مبادرت ورزند.

عملیات استشهادی تا به امروز یکی از گزینه‌های موفقیت‌آمیز فلسطینیان در مقابله با رژیم صهیونیستی بوده است. رژیم صهیونیستی به خوبی می‌داند که شهادت طلبان فلسطینی قادر هستند تا در هر زمان و مکانی که آن‌ها مناسب ببینند، به انتقام از اقدامات جنایتکارانه این رژیم بپردازند. به عبارت دیگر، عملیات

در سرزمین‌های اشغالی به وقوع پیوسته، این رژیم را در تحقق هدف خود ناکام گذاشته است.

مسئولان رژیم صهیونیستی به خوبی به این حقیقت آشکار واقف هستند که تداوم انتفاضه قدس، بیش از هر چیز دیگری موجودیت این رژیم را تهدید می‌کند. آنها به این مسأله نیز آگاهی دارند که عملیات‌های استشهادی یکی از مهم‌ترین عوامل زنده ماندن انتفاضه محسوب می‌شود. از همین روی، همواره تمام تلاش خود را برای مقابله هر چه بهتر با این نوع از مبارزه جهادی، به کار گرفته‌اند. صهیونیست‌ها طی سال‌های اخیر اقدامات زیادی را در راستای مقابله با موج رو به گسترش سلسله عملیات‌های استشهادی انجام داده‌اند. در همین راستا، آنها تمامی عوامل عملیات‌های استشهادی را همان موقع عملیات مورد هدف تیراندازی قرار داده و به شهادت رساندند. این اتفاق حتی در مواقعی که هیچ خطری از سوی عامل عملیات، آنها را تهدید نمی‌کرده، رخ داده است. نظامیان صهیونیست از این طریق تلاش کردند تا این پیام را به فلسطینیان منتقل کنند که در صورت انجام اقدام مشابه، سرنوشتی جز مرگ انتظار آن‌ها را نمی‌کشد. این بدان معناست که آنها سیاست ایجاد موجی از رعب و وحشت در قلوب فلسطینیان را همواره در دستور کار خود قرار داده‌اند. از جمله دیگر اقدامات سرکوبگرانه صهیونیست‌ها برای مقابله با عملیات‌های استشهادی می‌توان به برخورد‌های وحشیانه آنها با خانواده‌های عوامل این نوع عملیات‌ها اشاره کرد. صهیونیست‌ها معمولاً پس از هر عملیات استشهادی، منزل عامل عملیات را هدف یورش و وحشیانه خود قرار داده و اقدام به بازداشت اعضای خانواده‌اش می‌کنند. علاوه بر این، بسیاری از منازل واقع در شهر زندگی عامل عملیات استشهادی، توسط صهیونیست‌ها مورد هجوم گسترده قرار می‌گیرد. تمامی این اقدامات، تنها برای ممانعت از تداوم عملیات استشهادی به عنوان یکی از اصلی‌ترین مؤلفه‌های زنده بودن انتفاضه قدس، صورت می‌پذیرند. با وجود تمامی تلاش‌های صورت گرفته از سوی

حدود یک ماه پیش، خبر بزرگترین عملیات استشهادی شهر و ندادن فلسطینی علیه رژیم صهیونیستی در سرزمین‌های اشغالی در صدر اخبار بسیاری از رسانه‌های منطقه‌ای و بین‌المللی قرار گرفت. در جریان این عملیات، «فادی القنبر» یک شهادت طلب فلسطینی که به تازگی از اسارت صهیونیست‌ها آزاد شده بود، با کامیون خود به جمع شهرک‌نشینان صهیونیست در شهرک «ارمون هنتسیف» واقع در قدس اشغالی حمله کرد و خود نیز به شهادت رسید. در همین راستا، منابع صهیونیستی اعلام کردند که در جریان این عملیات، چهار نظامی این رژیم کشته و ۱۵ تن دیگر به شدت زخمی شدند. جنبش‌های مقاومت فلسطین از جمله حماس و جهاد اسلامی با صدور پیام‌هایی جداگانه این عملیات استشهادی و دستاوردهای آن را تبریک گفتند. این عملیات به دلیل حجم بالای تلفاتی که بر جای گذاشت، به بزرگترین عملیات استشهادی علیه صهیونیست‌ها از زمان آغاز «انتفاضه قدس» در اکتبر سال ۲۰۱۵ تاکنون تبدیل شد.

انتفاضه قدس با عملیات شهادت طلبانه «مهند العلی» دانشجوی ۱۹ ساله فلسطینی و کشته شدن دو صهیونیست در بخش قدیمی قدس آغاز شد. در سال ۲۰۱۶ با شتاب ادامه پیدا کرد تا جایی که تعداد کل شهدای انتفاضه از آغاز تاکنون به حدود ۲۸۰ شهید رسید که ۱۲۲ تن از این شهدا مربوط به سال ۲۰۱۶ هستند و ۳۲ کودک در میان آنها وجود دارد.

واقعیت این است که عملیات‌های استشهادی در فلسطین پیام مهمی را به دشمن صهیونیستی مخابره می‌کنند و آن این است که انتفاضه قدس همچنان زنده است و سرکوب نمی‌شود. رژیم صهیونیستی همواره از تمامی ابزارها و امکانات در نزد خود برای سرکوب انتفاضه قدس بهره‌برداری کرده است. با این حال، سلسله عملیات‌های استشهادی که از آن زمان تاکنون

◀ برگزاری کنفرانس بین‌المللی حمایت از انتفاضه و قدس در تهران

ششمین «کنفرانس بین‌المللی حمایت از انتفاضه و قدس» قرار است دوم اسفند ماه ۱۳۹۵ با حضور نمایندگان کشورهای اسلامی در تهران برگزار شود. ریاست این کنفرانس بر عهده علی لاریجانی رئیس مجلس شورای اسلامی و دبیری آن بر عهده حسین امیر عبداللهیان معاون بین‌الملل رئیس مجلس است. کنفرانس بین‌المللی حمایت از انتفاضه و قدس در راستای اجرای قانون حمایت از انقلاب اسلامی مردم فلسطین (تصریح شده در قانون اساسی) در سال ۱۳۶۹ توسط مجلس شورای اسلامی تصویب شد. این قانون ضمن اعلام حمایت و دفاع مردم و دولت جمهوری اسلامی ایران از مردم ستمدیده و مبارز فلسطین تارسیدن به حقوق حقه خویش هیات رئیسه مجلس شورای اسلامی را موظف کرده است از طرق مختلف این حمایت را تعمیق و گسترش داده و در فرصت‌های مقتضی کنفرانس‌هایی با حضور نمایندگان کشورهای اسلامی و صاحب‌نظران برگزار کند.

اسلام انقلابی

رئیس دفتر مجلس اعلاى اسلامى عراق در ایران در گفت‌وگوى تفصیلى بابیت المقدس:

◀ روح‌الله‌فرقانی فدافن

انقلاب اسلامی ایران روحیه استقلال طلبی و مقاومت را در ملل مسلمان بوجود آورد

و شهید سیدمحمدباقر حکیم از جمله رهبران معنوی قیام مردم در عراق بودند که اندیشه حضرت امام خمینی (ره) را در حوزه‌های علمیه و جامعه گسترش می‌دادند.

خوشبختانه انقلاب اسلامی ایران تأثیرات عمیقی در منطقه و میان ملت‌ها بر جای گذاشته است و اکنون هم شاهد این وحدت و انسجام و تعامل در مبارزه با گروه‌های تروریستی تکفیری و داعش در منطقه و عراق هستیم که روح مقاومت توانسته است آن را نگه دارد. پیش‌بینی من این است که این روح مقاومت همچنان در منطقه و عراق ادامه پیدا خواهد کرد.

▼ در سخنان خود به هدایت قیام مردمی عراق به رهبری شهید حکیم اشاره کردید لطفاً در خصوص ارتباط شهید حکیم با امام خمینی (ره) توضیح دهید؟

ارتباط شهید حکیم با امام خمینی به دهه ۶۰ میلادی بر می‌گردد که آن موقع جوانتر بودند و امام خمینی (ره) را مرجع می‌دانستند و در مسیر ایشان حرکت می‌کردند. حتی آن زمان حاکمان وقت عراق تلاش می‌کردند تا میان علمای حاضر در نجف اختلاف به وجود آید اما شهید حکیم با درایت خاصی آن فتنه‌ها را خنثی می‌کردند و به صراحت اعلام می‌کردند که تابع امام خمینی (ره) هستند. پس از شکل‌گیری انقلاب اسلامی هم این تعامل و روابط نمایان‌تر شد و شاهد موضع‌گیری امام خمینی (ره) در واکنش به شهادت خانواده حکیم

همان ابتدا از حرکت متوقف سازند اما با شکست مواجه شدند.

از سویی دیگر دشمنان تلاش کردند جمهوری اسلامی ایران را به عنوان نظامی شیعه مورد توجه و حمله قرار دهند اما با محاصره اقتصادی و جنگ تحمیلی هم موفق نشدند.

عراق به دلیل همجواری با ایران نخستین کشوری بود که تحت تأثیر انقلاب اسلامی قرار گرفت. در روزهای نخست پیروزی انقلاب من شاهد شور و

قطعا پس از شکل‌گیری انقلاب اسلامی در ایران تحول بزرگی در منطقه و جهان به وجود آمد؛ مخصوصاً عراق، کشوری که با ایران همجوار است. تشکیل کشوری مستقل و بدون وابستگی به قدرت‌های بزرگ باعث بوجود آمدن بینشی در میان مسلمانان شد که به این نکته فکر کردند که چگونه این امر تحقق یافته است اما اینکه سیاست نه شرقی نه غربی ایرانی‌ها توانست به طور کامل لحاظ شود در نوع خود مثال زدنی است چرا که

عراق به دلیل همجواری با ایران نخستین کشوری بود که تحت تأثیر انقلاب اسلامی قرار گرفت. در روزهای نخست پیروزی انقلاب من شاهد شور و شغنی وصف ناشدنی در میان ملت عراق بودم که تلاش می‌کردند حرکت‌هایی در راستای انقلاب اسلامی ایران انجام دهند حتی حرکت‌هایی در کاظمین و نجف صورت گرفت که منجر به دستگیری طیف وسیعی از مردم توسط رژیم بعث صدام در عراق شد

شغنی وصف ناشدنی در میان ملت عراق بودم که تلاش می‌کردند حرکت‌هایی در راستای انقلاب اسلامی ایران انجام دهند حتی حرکت‌هایی در کاظمین و نجف صورت گرفت که منجر به دستگیری طیف وسیعی از مردم توسط رژیم بعث صدام در عراق شد. شهید سیدمحمدباقر صدر

کشورهای دیگر هم می‌خواستند این مسیر را ادامه دهند اما با مشکلاتی روبرو شدند و از مسیر راه باز ماندند. نباید فراموش کرد کشورهای استعمارگر تلاش کردند تا انقلاب نوپای جمهوری اسلامی را با ایجاد جنگ تحمیلی، فتنه‌های مذهبی و کودتا در

در ایام سی و هشتمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران قرار داریم، انقلابی که به باور بسیاری از کارشناسان بین‌المللی مهمترین اتفاق سده اخیر است و بر بسیاری از تحولات منطقه‌ای و جهانی اثرگذار بوده است. برای بررسی برخی ابعاد این اثرگذاری بویژه بر کشورهای همسایه به سراغ آقای «ماجد غماس» معروف به ابوعارف نماینده مجلس اعلاى اسلامى عراق در ایران رفتیم و ساعتی را با ایشان به گفت‌وگو نشستیم. ابوعارف سال‌ها رئیس دفتر شهید آیت‌الله سیدمحمدباقر حکیم بوده و دبیری نشریه لواء الصدر عراق را هم بر عهده داشته است. ابوعارف معتقد است: انقلاب اسلامی ایران تأثیر شگرفی در منطقه و عراق داشته و توانسته است در برابر فتنه‌های موجود منطقه به خوبی مقابله کند.

اوضاع عراق در سالهای پس از صدام، حضور آمریکایی‌ها، اشغالگری داعش و مبارزه مردمی با آن از دیگر محورهای گفت‌وگو با این کارشناس مسائل منطقه بود.

مشروح این مصاحبه خواندنی در ادامه می‌آید:

▼ با توجه به اینکه سی و هشتمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی ایران را سپری می‌کنیم تحلیل شما در خصوص تأثیرات انقلاب اسلامی بر تحولات منطقه و کشور عراق چیست؟

افتتاح نودمین سفارت فلسطین در جهان

نودمین سفارت فلسطین در جهان، در شهر اسلام آباد پایتخت پاکستان با حضور مقاماتی از تشکیلات خودگردان فلسطین و دولت پاکستان افتتاح شد. دکتر مجدی الخالدی مشاور رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین در امور دیپلماتیک درباره افتتاح سفارت فلسطین در پاکستان گفت: با افتتاح این سفارت تعداد سفارتخانه های فلسطین در جهان به عدد ۹۰ رسید. وی گفت که این اقدام دلیلی بر موفقیت فلسطینی ها در سطح جهان است. الخالدی با بیان اینکه دولت پاکستان از مساله فلسطین در محافل بین المللی حمایت های زیادی کرده است روابط میان پاکستان و فلسطین را بسیار مستحکم و تاریخی توصیف کرد.

وی در پایان از سفر قریب الوقوع محمود عباس رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین به کشور بنگلادش خبر داد.

اسلام انقلابی

(که ده نفر از اعضای خانواده ایشان شهید شدند) بودیم و امام خمینی از حکیم به عنوان فرزند شجاع نام بردند. این ارتباط باعث شد تا روح مقاومت و بسیج شدن نیروها در عراق بیشتر مشهود شود و ارتباطات تنگاتنگ بیشتری تا زمان رحلت امام صورت گرفت و امروزه شاهد استمرار این حرکتها در سایه توجه به آیت الله خامنه ای هم هستیم.

▶ **با توجه به اشغال برخی از مناطق در عراق که توسط گروه تروریستی تکفیری داعش صورت گرفته است؛ اوضاع آینده کشورتان را چگونه می بینید؟**

گروه تروریستی تکفیری داعش خود به خود پیدا نشده است بلکه داستان شیطان بزرگ با هدف

پیشروی و پیروزی که حشدالشعبی و سایر نیروهای مقاومت مردمی عراق در برابر تکفیری ها داشتند باعث شده است تا این پیروزی ها کل جهان را از دست تروریست های تکفیری نجات دهد و کل جهان بر این امر واقف هستند که شکست داعش از سوی عراقی ها در حال تکمیل شدن است؛ کاری که نیروهای آمریکایی نتوانستند انجام دهند

ایجاد تفرقه آنها در عراق شکل داد. پس از اینکه رژیم صدام سقوط کرد مسأله اسلامگرایی به طور قوی در عراق در حال شکل گیری بود؛ بدیهی است که ظاهر شدن داعش به منظور نشان دادن چهره خشن از اسلام و تضعیف مسلمانان منطقه صورت گرفته است.

جهان بر این امر واقف هستند که شکست داعش از سوی عراقی ها در حال تکمیل شدن است؛ کاری که نیروهای آمریکایی نتوانستند انجام دهند.

▶ **آمریکایی ها در برخی از تحلیل های خود آورده اند که اگر عراقی ها موصل را هم آزاد سازند این کشور باز هم تجزیه خواهد شد آیا شما تجزیه را به نفع عراق می دانید؟**

این گونه اظهار نظرها از سوی آمریکا تضعیف شده و غیر قابل قبول است، حتی استقلال منطقه کردستان هم مورد اختلاف در حوزه اقلیم نشینان است. مناطق سنی نشین هم معتقدند که اگر مستقل شوند افرادی همانند تکفیری ها و داعش دوباره در منطقه آن ها رخنه می کند پس این تفکر هم تضعیف شده است. همه گروه ها و اقوام بر این امر متفق القول هستند که دولت مرکزی عراق می تواند ثبات و آرامش را در عراق حاکم سازد. با پیروزی ها و اتحادی که روز به روز تقویت می شود شاهد این هستیم که اینگونه حرف و حدیثها در عراق کمرنگ شده است.

▶ **انتخابات پارلمانی پیش روی عراق را چگونه ارزیابی می کنید؟**

انتخابات جدیدی که قرار است پس از ۴ سال در

اما در خصوص اشغال کشور عراق از سوی آمریکا عنوان کنم که مسائل پیش آمده مورد قبول مسلمانان عراق و شهید حکیم نبوده و نیست.

آمریکا در حال حاضر عراق را صحنه ای برای رویارویی تکفیری ها ساخته است و تلاش می کند اختلافات سنی و شیعه را عمیق تر سازد. اما مرجعیت دینی عراق با کمک مردم این کشور و مشورت جمهوری اسلامی ایران توانسته است جلوی اختلافات را گرفته و عراق را به سنگر مقابله با تکفیر تبدیل کند و غربی ها هم به این موضوع اذعان یافته اند که عراق تنها سنگر مقابله با گروه تروریستی تکفیری است که باید مورد حمایت و توجه قرار گیرد.

لازم می دانم به این نکته تاکید کنم که اگر مرجعیت و تلاش خودجوش ملت عراق و کمک ایران نبود اکنون داعش در عراق، کشورهای حاشیه خلیج فارس و حتی ترکیه حکمرانی می کرد.

اما پیشروی و پیروزی که حشدالشعبی و سایر نیروهای مقاومت مردمی عراق در برابر تکفیری ها داشتند باعث شده است تا این پیروزی ها کل جهان را از دست تروریست های تکفیری نجات دهد و کل

سفیر این کشور از بغداد انجمید.

ما دارای یک سیاست مشخص مبنی بر رعایت حقوق کشورهای همجوار هستیم اما رژیم سعودی نتوانسته است آن را محقق سازد و با دخالت های بی مورد در امور عراق شرایطی را رقم زد که سفیر این کشور از بغداد اخراج شد؛ اگر چه این تجربه خوبی نبود اما سعودی ها در عراق قصد گل آلود کردن آب و گرفتن ماهی مطلوب شان را داشتند. حرف های ناسنجیده زیادی از سوی سفیر این کشور در عراق عنوان شد که این شرایط را بوجود آورد.

آیا حضور آمریکا در عراق تاکنون فوایدی برای این کشور در برداشته است؟

هر چند در ظاهر از دست رژیم صدام خلاص شدیم اما پیش از حمله نظامی آمریکا به عراق، شرایط به گونه ای پیش می رفت که نیروهای مبارز و مردمی بسترهای لازم را برای مقابله و رویارویی با صدام مهیا کرده بودند.

آمریکا از لحاظ نظامی توانست بر صدام مسلط شود اما می بینیم که به نیروهای تروریستی تکفیری و یانیهوهای بازمانده یعنی اجازه فعالیت تروریستی می دهد و اختلافات قومی را دامن می زند. در کل

طرحی که شهید حکیم پیش از اشغال عراق توسط آمریکایی ها مطرح کرد این بود که ملت عراق توسط سازمان ملل و یا شورای امنیت مسلح شوند تا بتوانند در برابر رژیم صدام مقابله کنند، اگر این طرح عملی می شد عراق با اتکاب نیروهای مردمی می توانست آزاد شود و امروز دیگر شاهد رشد گروه تروریستی تکفیری و یا آمریکایی نبودیم

می بینیم که حضور آمریکا در خاک عراق مایه ضرر است. اما طرحی که شهید حکیم پیش از اشغال عراق توسط آمریکایی ها مطرح کرد این بود که ملت عراق توسط سازمان ملل و یا شورای امنیت مسلح شوند تا بتوانند در برابر رژیم صدام مقابله کنند، اگر این طرح عملی می شد عراق با اتکاب نیروهای مردمی می توانست آزاد شود و امروز دیگر شاهد رشد گروه تروریستی تکفیری و یا آمریکایی نبودیم. حتی در سال ۱۹۹۱ که انقلاب مردمی عراق در حال شکل گیری و توسعه بود صدام با حمایت سعودی ها این حرکت مقاومت را متوقف ساخت.

عراق شکل گیرد بسیار مهم است چرا که فراز و فرودهای بسیاری مثل اشغال موصل توسط داعش، کاهش بهای نفت و مشکلات مالی را در این سالها تجربه کردیم اما اینگونه رویدادها در حال گذار است.

البته هنوز تشکلهای و مکانیزم های وحدت برای انتخابات عراق شکل نیافته و این احتمال وجود دارد که این امر در انتخابات بی تاثیر نباشد. دیگر ارزیابی این است که باید دید میزان سقف بندی ها تا سال ۲۰۱۷ در عراق چگونه رقم می خورد.

▶ **ارزیابی شما از دخالت سعودی ها در امور عراق چیست؟ موضوعی که حتی به اخراج**

برگزاری چهاردهمین دوره مسابقات قرآن در فیلیپین

چهاردهمین دوره مسابقات استانی قرآن کریم دارالقرآن محمد رسول الله (ص) مسجد آبی مانیل با همکاری و مشارکت رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران هفته گذشته در منطقه مهلیکا برگزار شد. مراسم افتتاحیه این مسابقات رایزنی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سخنان خود ضمن تشکر از مسئولین برگزارکننده این مسابقات مهمترین پیام قرآن را در این برهه از زمان را حفظ وحدت در بین شیعیان بر شمرده و ادامه داد: در دنیایی که دشمنان اسلام به اسم دین و اسلام در صدد ایجاد تفرقه و نفاق بین مسلمانان جهان هستند باید با عمل به فرامین قرآن و حفظ وحدت به دنیا ثابت کنیم که اسلام دین صلح و عدالت است و این قرائت‌های جدید از اسلام هیچ گونه سنخیتی با دین ندارد. در ادامه «استاد عبدالرحمان حسن سیدی» امام جماعت مسجد بزرگ آبی طی سخنانی ضمن تشکر از جمهوری اسلامی ایران اعلام نمود سفارت جمهوری اسلامی تنها سفارخانه یک کشور اسلامی در فیلیپین است که با همت بخش فرهنگی خود نسبت به تأسیس مرکزی برای تعلیم قرآن کریم اقدام نموده است تا حضور قرآن را در این سرزمین پایدار نماید و این اقدام شایسته و بایسته قابل تقدیر است.

سیاوش فلاح پور

نگاهی به تجربه ناکام «کنگره خارطوم»؛ چرا راه جریان‌های جهادی از یکدیگر جدا شد؟

آنچه ما با عنوان جریان‌های جهادی اسلامی در تاریخ معاصر غرب آسیا می‌شناسیم، در ابتدا، تجلی ساده و مختصری از ایده مقاومت علیه اشغالگران، بر اساس مبانی دینی بود؛ البته عملکرد بخش‌های گسترده‌ای از این جریان‌ها، هیچ‌گاه محدود به ایده ساده و مختصری که بیان کردیم نماند و جهاد اسلامی، آنقدر فراز و نشیب داشته که امروزه، به سختی می‌توان میان بخش‌هایی از آن با ایده مقاومت علیه اشغالگران، ربط و نسبتی یافت!

در این میان، آنچه دارای اهمیت بوده، نه تشکیل انشعاب‌های متعدد و جریان‌های معارض با یکدیگر، بلکه تلاش‌های چند جانبه برای ارائه یک تعریف تئوریک، مصادره مفهوم (Concept) جهاد و در پایان، ارائه خود به افکار عمومی و رسانه‌ها، به عنوان مدل محقق شده نظریه جهاد اسلامی، در صحنه عملی است.

فرآیند تئوریک احیای فریضه فراموش شده جهاد برای مسلمانان در دوره معاصر، توسط سید قطب آغاز شده و در پی شکست اعراب از اسرائیل، تشدید شد و پس از تکمیل، در اولین آزمون تاریخی، یعنی جنگ افغانستان، جامه عمل به خود پوشید.

باید توجه داشت که اقبال جامعه اسلامی به جهاد به عنوان راه حلی برای پایان بحران استعمار، در سایه فروپاشی امپراطوری عثمانی و خلاء نظامی برآمده از ملت‌های منطقه و پاسخ‌گویی به مطالبات بنیادین آنان، شکل گرفت. به این ترتیب، طفل نوپای بیداری اسلامی که از اولین آزمون تاریخی خود پیروز بیرون آمده بود، حال باید به پرسش‌هایی پاسخ می‌داد که بر مبنای آن، گرایش‌های فکری مختلف (که تا دیروز در سایه جهاد دوشادوش یکدیگر بودند)، بیش از پیش دیده شده و احیاناً از یکدیگر فاصله بگیرند.

بدون شک، تشکیل طیف‌ها و جریان‌های مختلف و یا متعارض در قلب بیداری اسلامی، امری قابل پیش‌بینی و پذیرفتنی بوده و هست، چرا که اینگونه تضادها در صورت مدیریت صحیح، منجر به حرکت رو به جلوی امت اسلامی شده و لزوماً منافی وحدت به شمار نمی‌آیند.

اگر بخواهیم به طور نمادین، تلاش برای جمع‌آوری اطراف مختلف جریان‌های جهادی اسلامی-عربی و سر نوشت آن را بیان کنیم، می‌توانیم به نخستین کنگره ملت‌های مسلمان عربی، در خارطوم اشاره کنیم؛ تجربه‌ای ارزشمند و شوربختانه ناکام!

ادوار سه‌گانه کنگره ملت‌های مسلمان عربی، شامل نشست‌هایی است که حزب کنگره مردمی سودان، به رهبری حسن الترابی، طی سال‌های ۱۹۹۱، ۱۹۹۳ و ۱۹۹۵، با هدف تقریب و جمع‌آوری تمامی جریان‌های اسلامی-عربی برای مبارزه با حضور استعمارگران در منطقه برگزار کرد.

بعد حائز اهمیت این کنگره، حضور طیف‌های مختلف سیاسی جهادی جهان عرب و اسلام، زیر یک سقف است؛ جریاناتی که اگرچه در همان زمان هم اختلافات عقیدتی و سازمانی شان بر کسی پوشیده نبود، اما دست کم تا آن روز، یک وجه مشترک پر رنگ داشتند که بر تمامی اختلافات و افتراقات آنان سایه می‌انداخت؛ مقاومت علیه استعمار و به ویژه آمریکا.

اولین کنگره، به درخواست حسن الترابی، در پی حمله صدام به کویت و درخواست کشورهای

اگر اراده جریانات جهادی برای مقاومت، با مبانی عقیدتی و بینش ناب اسلامی همراه نباشد، ممکن است نتایج خطرناکی برای خود و امت اسلامی در بر داشته باشد.

ورود بسیاری از این جریانات به بحران‌ها و انتخاب‌های پیچیده‌ای که از سوی قدرت‌های

خلیج فارس (با محوریت عربستان)، از آمریکا برای حضور در منطقه و در نهایت آزادسازی کویت، تشکیل شد.

البته این کنگره، هدف پنهان دیگری را نیز دنبال می‌کرد؛ معرفی خود به عنوان صدای حقیقی ملت‌های عرب و مسلمان، در مقابل اتحادیه عرب؛ سازمانی که هیچ‌گونه همسویی با نیازها و اقتضائات متن جوامع عربی و مسلمان از خود نشان نداده و نمی‌دهد!

همانطور که بیان شد، آنچه به این کنگره، وزن سیاسی و استراتژیک داده بود، تجمع جریانات مختلف اسلامی است، به گونه‌ای که مرور نام رجال و چهره‌های

بعد حائز اهمیت این کنگره، حضور طیف‌های مختلف سیاسی جهادی جهان عرب و اسلام، زیر یک سقف است؛ جریاناتی که اگرچه در همان زمان هم اختلافات عقیدتی و سازمانی شان بر کسی پوشیده نبود، اما دست کم تا آن روز، یک وجه مشترک پر رنگ داشتند که بر تمامی اختلافات و افتراقات آنان سایه می‌انداخت؛ مقاومت علیه استعمار و به ویژه آمریکا.

غربی و وابستگان شان در منطقه، برای آنان طراحی شده بود (از جمله تعریف منابع مالی قابل توجه، مذاکرات مقطعی، دریافت امتیازهای سیاسی رسانه‌ای در ازای تنازل از برخی مواضع و...)، بدون تمسک به مبانی معرفتی ثابت و لایتغیر، منجر به انحراف از مسیر صحیح و در نهایت قرار گرفتن در موقعیتی غیر قابل پیش‌بینی شد.

کنگره خارطوم، میزبان جریاناتی بود که امروز، در بخش‌های مختلف منطقه، از جمله عراق و سوریه در حال نبرد با یکدیگر هستند، نبردی که یک طرف آن خواهان ویرانی جوامع اسلامی و طرف دیگر آن، خواهان حفظ ثبات و امنیت جوامع حامی مقاومت اسلامی است.

۱۹۹۱، از زبان یکی از شاهدان عینی منتشر کرده می‌نویسد: چهره خبرنگاران غربی دیدنی بود، آنان شاهد مجاهدینی بودند که در طول تمام سال‌های فعالیت حرفه‌ای خود، آرزوی یک مصاحبه و یا عکس را با آنان داشتند، این خبرنگاران تا به حال، این تعداد از رهبران مجاهدین مخالف غرب را زیر یک سقف ندیده بودند.

برگزاری این نشست، به حدی قدرت‌های غربی و رسانه‌های وابسته به آنان را نگران کرده بود که از همان ابتدا از موضع بی طرفی برای بازتاب اخبار مرتبط با آن خارج شده و با عنوان «کنگره تروریسم» از آن یاد کردند!

کنگره خارطوم و شکست آن، بیش از هر چیز، واقعیتی تاریخی را بر رخ مامی کشاند، مبنی بر اینکه

نامدار جهادی حاضر در این کنگره، برای هر کسی که ذره‌ای دل در گرو آرمان وحدت اسلامی دارد، تحسین برانگیز بوده و باشکوه به نظر می‌رسد؛

گلب‌الدین حکمتیار (رهبر حزب اسلامی حکمتیار و نخست وزیر افغانستان)، عبدالرسول سیاف (فقیه افغان و رهبر حزب اتحاد اسلامی)، یاسر عرفات (رئیس سازمان آزادی بخش فلسطین)، نایف حواتمه (دبیر کل جبهه دموکراتیک آزادی فلسطین)، شهید فتحی شقافی (رهبری جهاد اسلامی فلسطین)، خالد مشعل (از جنبش حماس)، شهید عماد مغنیه (فرمانده بلند پایه حزب الله لبنان)، نمایندگان متعددی از اخوان المسلمین و همچنین جریانات جهادی سلفی، از جمله القاعده (به دلیل هم‌زمانی برگزاری این نشست‌ها با حضور بن لادن در سودان، انتظار می‌رود

حامد رضایی

اختلافات «جماعت اسلامی» و «دیوبندیه» در شبه قاره

(۵) اما سید ابوالحسن ندوی نظری کاملاً خلاف دیدگاه مودودی دارد:

«قرآن کریم خلاف این پندار (هدف بودن حکومت و وسیله بودن عبادات)، جهاد و حکومت را وسیله می‌داند و برپا داشتن نماز را مقصد و هدف قرار می‌دهد» (۶)

تصوف نقطه دیگر اختلاف ندوی و مودودی است. در حالی که مودودی تصوف را «افیون» می‌پندارد، ندوی معتقد است که تصوف نه تنها افیون نیست، که اتفاقاً در راس تمام جنبش‌های اصلاحی مردانی از صوفیان بوده‌اند.

پانوش:

۱- ر.ک: ابوالاعلی مودودی، اصطلاحات چهارگانه در قرآن، نشر احسان، ص ۵۹

۲- ابوالحسن ندوی، تفسیری سیاسی از اسلام ص ۶۶-۶۷

۳- همان، ص ۶۵

۴- همان، ص ۱۱۸

۵- ر.ک: همان، ص ۱۲۸، به نقل از: ابوالاعلی مودودی، خطبه‌های نماز جمعه، ص ۳۰۱

۶- ابوالحسن ندوی، تفسیری سیاسی از اسلام، ص ۱۳۰

ابوالاعلی مودودی با توجه به تحولی که در فهم مفاهیم اساسی قرآن پدید می‌آورد، تشکیل حکومت اسلامی را اصلی‌ترین هدف دین می‌پندارد. او معتقد است که تمام انبیا سعی کردند انقلابی سیاسی برپا کنند. لذا تمام عبادات فردی را مقدمه و وسیله‌ای برای انقلابی سیاسی و برپایی حکومت دینی می‌داند.

مابعدالطبیعه می‌داند. (۴)

ابوالاعلی مودودی با توجه به تحولی که در فهم مفاهیم اساسی قرآن پدید می‌آورد، تشکیل حکومت اسلامی را اصلی‌ترین هدف دین می‌پندارد. او معتقد است که تمام انبیا سعی کردند انقلابی سیاسی برپا کنند. لذا تمام عبادات فردی را مقدمه و وسیله‌ای برای انقلابی سیاسی و برپایی حکومت دینی می‌داند.

از تعالیم ناب دینی به کلی جدا نیفتاده‌ایم، که اساساً غیرممکن است چنین اتفاقی روی دهد. لذا هیچ‌گاه نیازی به انقلابی معرفتی پیدا نخواهیم کرد. در واقع ندوی در حوزه فهم دین بر خلاف جریانات سلفی، فاصله عمیق و گسست بنیادین میان «آنچه هست» و «آنچه باید باشد» نمی‌بیند.

دیدگاه ندوی در باب قطعیت استمرار فهم صحیح دین در میان امت اسلامی، او را از رویکردهای سلفی دور و به رویکردهای سنتی اهل سنت نزدیک‌تر می‌کند. چرا که بنای سلفیت بر این گزاره بنا شده که ما از سیره و روش سلف صالح دور شده و باید به آن دوره «بازگشت» داشته باشیم. در حالی که ابوالحسن ندوی اساساً گسست و شکاف میان فهم سلف صالح و مسلمانان ادوار بعدی از دین را رد کرده و به یک استمرار بی‌کم و کاست در این زمینه قائل است.

این اعتقاد ندوی همچنین او را از پرداختن به مسائل معرفتی دینی بی‌نیاز می‌کند. چرا که او احساس خطری در این زمینه نمی‌کند. البته مباحث اندیشه‌ای در آثار ندوی به چشم می‌خورد؛ اما مسأله اصلی ندوی «اندیشه» نیست. از نظر او مسأله اصلی «دل» است. دل که درست شود همه چیز درست می‌شود.

از دیگر انتقادات ابوالحسن ندوی به مودودی این است که مودودی رابطه خداوند و انسان را به رابطه حاکم و محکوم تقلیل داده است، حال آن که این رابطه فقط جزئی کوچک از رابطه خداوند و انسان است. ندوی با تکیه بر مبانی صوفیانه خود، ارتباط خداوند و بندگانش را یک ارتباط معنوی و مبتنی بر «محبت» می‌داند که قابل تقلیل به ارتباط حاکم و محکوم نیست.

ابوالاعلی مودودی و به تبع او «سید قطب» مفهوم نوینی از توحید را در فضای فکری اهل سنت مطرح کردند که می‌توان آن را «توحید در اطاعت» نامید. بعضی از این دیدگاه به «توحید قصور» تعبیر کردند که در برابر «توحید قبور» و هابیت مطرح است. هم مودودی و هم سید قطب، سلفی و متأثر از این تیمیه هستند ولی تحول مفهومی که آنها در نقطه مرکزی گفت‌وگو، تیمیه یعنی «توحید» به وجود می‌آوردند، سبب می‌شود تا فضایی کاملاً متفاوت از آنچه سلفی‌های وهابی پیموده‌اند را ببینیم. در این فضای گفت‌وگویی، مصادیق شرک از تبرک و توسل و زیارت، به قصرهای پادشاهان نالایق و قوانین ساخته دست بشر تبدیل می‌شود. این تفسیر از توحید، «اطاعت» و انقضا مرکز خود قرار می‌دهد و مسایل اجتماعی و سیاسی را دارای اهمیتی بیش از مسایل فردی دین می‌داند.

بنابراین دغدغه اصلی مودودی و سید قطب نه مبارزه تمام‌عیار با مانسکی که بعضاً مشرکانه پنداشته می‌شود، که مقابله‌ای بی‌امان است با حکامی که در عرض حاکمیت خداوند به حکمرانی و قانون‌گذاری می‌پردازند. ندوی اما شرک اصلی را شرک در «دایره مابعدالطبیعه» دانسته و اموری مانند قبر پرستی، قربانی دادن برای غیر خدا و حاجت خواستن از غیر خدا و... را به عنوان مظاهر اصلی شرک معرفی می‌کند و اطاعت غیر الله و پذیرش حکومت غیر الله را از نظر درجه اهمیت، در درجه بعد از شرک در دایره

«سید ابوالحسن ندوی» و «ابوالاعلی مودودی» نماینده دو جریان فکری بزرگ در شبه قاره هند یعنی «دیوبندیه» و «جماعت اسلامی» هستند که با یکدیگر اختلافاتی دارند.

اختلاف ابوالحسن ندوی با ابوالاعلی مودودی در دو مسأله است: ۱- امکان، امتناع یا اقتضات فهم درست دین در امت اسلام. ۲- جایگاه حکومت و مسائلی سیاسی در منظومه فکری دین اسلام. سید ابوالحسن ندوی کتاب «تفسیری سیاسی از اسلام» را در نقد کتاب «اصطلاحات چهارگانه در قرآن» مودودی نوشته است. مودودی در این کتاب چهار اصطلاح قرآنی «اله»، «رب»، «دین» و «عبادت» را مورد بحث قرار داده و مدعی است که در زمان نزول قرآن، مردم عرب معنا و مفهوم کامل و صحیح این عبارات را می‌فهمیدند. اما به تدریج فهم مسلمانان از معنای این کلمات تغییر کرده است.

ندوی معتقد است که نه تنها ما تاکنون هیچ‌گاه از تعالیم ناب دینی به کلی جدا نیفتاده‌ایم، که اساساً غیرممکن است چنین اتفاقی روی دهد. لذا هیچ‌گاه نیازی به انقلابی معرفتی پیدا نخواهیم کرد. در واقع ندوی در حوزه فهم دین بر خلاف جریانات سلفی، فاصله عمیق و گسست بنیادین میان «آنچه هست» و «آنچه باید باشد» نمی‌بیند.

لذا به این دلیل که این چهار کلمه «روح اسلام» بودند، فهم کنونی ما از اسلام دچار تحریف شده و طرز فکر مرکزی این کتاب آسمانی بر ما پوشیده است (۱) مودودی اصل و جوهر الوهیت را سلطه می‌داند. او تعاریف مشابهی از ربوبیت، عبادت و دین ارائه می‌دهد که مبتنی بر روابط سلطه‌آمیز میان خداوند و بندگانش است.

در مقابل ندوی تحول در فهم معنای دینی را یکسره مردودی می‌داند: «معنای و مفاهیم این کلمات و واژه‌های دینی معین است. زیرا رسول اکرم (ص) با زبان خویش آنها را تفسیر و با عمل خود حدودشان را تعیین نموده است. بنابراین این معنای و مفاهیم در میان امت اسلامی به طور لفظی و عملی به تواتر منقول و ثابت هستند و امت اسلامی با آنها آشنایی داشته و آنها را پذیرفته است.» (۲) بنابراین به نظر ندوی «خداوند متعال هرگز این امت را به گمراهی عمومی و همگانی مبتلا نمی‌کند و همواره از جهل فراگیری که همزمان بر تمام افراد امت سایه گستر باشد محفوظ می‌دارد» (۳) از پیام‌های این اعتقاد ندوی نفی لزوم هرگونه تغییر معرفتی ریشه‌ای و انقلابی از یک طرف و نیز دوری از رویکردهای اندیشه‌ای در فعالیت دینی از سوی دیگر است. ندوی معتقد است که نه تنها ما تاکنون هیچ‌گاه

دبیر تحریریه: روح‌الله فرقانی فدافین
 تیم هنری: علی باقری، سید محمد حسینی
 طراحی نامواره: سید میثم عرب عامری
www.qudsonline.ir

ضمیمه هفتگی روزنامه قدس
 ویژه جهان اسلام
 مدیر مسئول و سردبیر: ایمان شمسایی
 دبیر ویژه نامه: محمد مهدی رحیمی

شعله زیتون

بهر روز سپیدنامه

به سودایی که بقیانم غبار بودن خود را
 به درامی سپارم دیده پاروزن خود را

خدا را ای پیمبر زادگان! بی خواب و تعبیرش
 میان گرگ‌ها گم کرده ام پیراهن خود را

دلبری کو برافروزد چراغ از شعله زیتون؟
 که من گم کرده ام در باد و باران میهن خود را

زمستان است و قندیل سکوت و قریه‌های دور
 که می‌موبند در مه آفتاب روشن خود را

ضریحی باید از در پاچه‌های خفته در باران
 که بندد دختر ساحل دخیل شیون خود را

افق افراشت در چشم طلسم آینه‌ها براه
 تماشای منم با هر قدم برگشتن خود را

بهارا، چتر خود بگشا، فراز بر گر بزانم
 که شاید شعله افروزم شبی خود خوردن
 خود را

خیلی دور خیلی نزدیک

هفته گذشته ضمن نام گذاری خیابانی در غزه به نام شهید «محمد الزواری» ماکت پهلپاد طراحی شده توسط این مهندس تونسی نیز در یکی از میادین شهر رفح نصب شد. شهید الزواری کارشناس صنایع هواپیمایی و مهندس پهلپاد بود که آذرماه توسط موساد در تونس ترور شد.

تحولات میدانی عراق و سوریه را در «مقاومت اسلامی نجباء» دنبال کنید

نبرد با گروه‌های تکفیری و تروریستی در سوریه و عراق روزهای حساسی را پشت سر می‌گذارد. توفیقات میدانی محور مقاومت در دو شهر راهبردی حلب در سوریه و موصل در عراق نوید ورود به مرحله پایانی و نابودکننده گروه‌های مسلح را می‌دهد.

در این میان کم نیستند افرادی که علاقمندند تا آخرین تحولات میدانی در این مناطق را از منظر گروه‌های محور مقاومت دنبال کنند.

کانال رسمی «مقاومت اسلامی نجباء» یکی از ابزارهای اطلاع رسانی برای تحقق این خواسته است. مقاومت اسلامی نجباء که به حزب الله نجباء نیز شهرت دارد؛ در حال فعالیت جهادی در کشورهای عراق و سوریه است. البته سابقه تشکیل این گروه به ابتدای اشغال عراق از سوی آمریکا بازمی‌گردد و رزمندگان نجباء نقش بارزی در مقابله با فزون خواهی‌های ایالات متحده در دوران حضور در عراق داشتند. اکنون شیخ «اکرم الکعبی» دبیر کلی این جنبش را بر عهده دارد.

در این کانال علاوه بر اخبار رزمندگان نجباء، از سایر گروه‌های مقاومت اسلامی هم اخباری منعکس می‌شود. همچنین انتشار تصاویری اختصاصی از خط مقدم نبرد و مجاهدینی که در حال انجام وظیفه هستند هم از دیگر بخش‌های جذاب این کانال خبری است.

همچنین کلیپ و نماهنگ‌هایی از عملیات‌های رزمندگان و سایر نام‌های رسمی و ملاقات‌های رهبران این جنبش هم در کانال منعکس می‌شود.

این کانال که به زبان فارسی بوده و از سوی نمایندگی نجباء در ایران مدیریت می‌شود از طریق لینک <https://t.me/alnujaba> قابل دسترسی است.

با تأثیرات انقلاب اسلامی بر جهان اسلام بیشتر آشنا شوید

کتاب «تأثیرات فرهنگی انقلاب اسلامی بر رشد بیداری اسلامی در جهان اسلام» توسط دکتر محمدرحیم عبیوضی، هیأت علمی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و بانظارت دکتر حمیدرضا اخوان مفرد انجام شده است.

این کتاب در پی ارائه تصویری عمیق، پیچیده، سیال، چندبعدی از انقلاب اسلامی و تأثیرات فرهنگی آن در روند بیداری اسلامی و ظهور جنبش‌ها و جریان‌های فعال کنونی در جهان اسلام است. تأکید اصلی کتاب بر تحولات و خیزش بیداری اسلامی در دهه چهارم انقلاب اسلامی است و به دنبال پاسخگویی به این سوال اصلی است که انقلاب اسلامی در پیشبرد روند بیداری و خیزش اسلامی در جهان اسلام چه تأثیری داشته و بروز و نمود آن چگونه بوده است؟

پدیده انقلاب به‌طور کلی و انقلاب اسلامی ایران به‌طور خاص و شرایط وقوع آن؛ مفهوم و شاخص‌های بیداری اسلامی، «تأثیرات انقلاب اسلامی ایران بر بیداری اسلامی و مقایسه تأثیرات آن بر جوامع مختلف»، «گرایش‌ها و دیدگاه‌های موجود در باب تأثیرات انقلاب اسلامی بر روند بیداری اسلامی»، «بازتاب، آثار و نتایج انقلاب اسلامی ایران بر روند بیداری اسلامی»، «عملکرد دستگاه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در بیداری اسلامی گفت‌وگوها و سیاست خارجی در جمهوری اسلامی ایران»، «آسیب‌ها، فرصت‌ها و راهکارهای فراروی انقلاب اسلامی در جهت گسترش بیداری اسلامی»، «مدل پیشنهادی چهار بعدی نفوذ و اثرگذاری انقلاب اسلامی بر جریان بیداری اسلامی و نتیجه‌گیری نهایی»، عنوان‌های هفت فصل کتاب تأثیرات فرهنگی انقلاب اسلامی بر رشد بیداری اسلامی در جهان اسلام است.

این کتاب از سوی پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات و در ۳۳۳ صفحه تدوین شده است.

«باب المراد»؛ تلاشی بین‌المللی برای معرفی امام جواد (ع)

مجموعه تلویزیونی «باب المراد» با موضوع زندگی امام محمد تقی (ع) به کارگردانی «فهد میری» کارگردان سرشناس سوری ساخته شده و «کمال بحرانی» از ایران تهیه‌کنندگی آن را بر عهده داشته است.

این سریال مراحل مختلف حیات امام جواد (ع) از تولد در مدینه، همراهی پدر در مراحل مختلف، شهادت امام رضا (ع) تا شهادت این امام به دست معتصم عباسی را تصویر می‌کند. فیلم‌نامه باب المراد را محمود عبدالکریم از فیلمنامه‌نویسان سرشناس جهان عرب از سوریه نوشته و در نگارش آن که سه سال بطول انجامید از حدود ۴۶ منبع گوناگون بهره‌برداری شده است. مشاور مذهبی سریال هم شیخ علی تورانی از علمای برجسته لبنان است. شش کشور اسلامی سوریه، لبنان، عراق، کویت، بحرین و ایران در ساخت این مجموعه با ۱۲۰ بازیگر اصلی همکاری داشتند که از ۱۲۰ بازیگر ۴۵ نفر از سوریه، ۲۰ نفر از لبنان، ۱۰ نفر از عراق و ۳۰ نفر از ایران بودند. بازیگران ایرانی بیشتر از عرب‌زبانان بودند و چند نفری هم فارسی‌زبان به یقین نقش پرآوازه‌شان را بازی کردند.

این سریال توسط شرکت کویتی مدل آرت پروداکشن و با مشارکت ایران، سوریه، عراق و برخی کشورهای حاشیه خلیج فارس ساخته شد. دکورهای باب المراد توسط مجید میرفخرایی طراحی شده و فیلم‌برداری آن هم در احمدآباد مستوفی در حاشیه شهر تهران صورت گرفته است بدین منظور شهرکی ساخته شده که مدینه بر اساس معماری دوره خلفای عباسی در آن طراحی شده است. همچنین دکور شهر مکه نیز برای استفاده در این سریال ساخته شده است.